

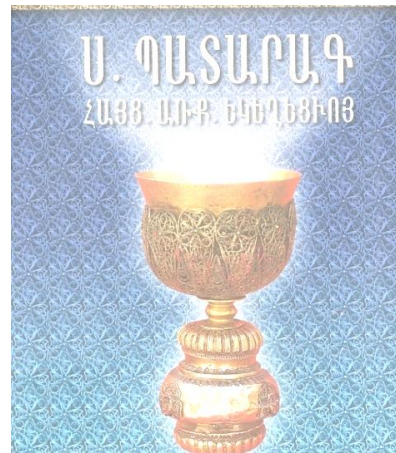
ՊԱՅՑՈՂՈՒԹԻՒՆ

Մեր ժամանակակից սերունդը պահեցողութիւն ըսելով թերեւս կը հասկնայ մտեղէնէ, կաթնեղէնէ եւ ամէն տեսակի կենդանական արտադրութենէն հրաժարիլ: Ասիկա սակայն պահքի մասին ուշ ժամանակներուն եւ քաղքենի դասակարգին ըմբռնումն է: Սկիզբէն այնպէս չէ եղած: Ըստ Աստուածաշունչի տուեալներուն, պահեցողութիւնը սուգի եւ ցաւի շրջան մըն է, ինքնագրկանք մը՝ կամ ինքզինքին տրուած կամաւոր պատիժ մը, որ կ'իրագործուէր որոշ ժամանակ մը ամբողջովին հրաժարելով ուտելէ եւ խմելէ, ինչպէս նաեւ՝ ամէն տեսակի ՀԱՃՈՅՔԷ: Կարեւոր է այս վերջին պարագան, այսինքն՝ հրաժարիլ նաեւ հաճոյքէ, որովհետեւ պահք եւ հաճոյք իրարու հակադիր երեւոյթներ են եւ հետեւաբար կարելի չէ երեւակայել պահեցողութիւն մը, որուն կ'ընկերանայ նաեւ խաղ, ուրախութիւն եւ պար: Ուրեմն կրօնական նպատակով ինքզինքին պարտադրուած որեւէ զրկանք պահեցողութիւն է:

Պահքէն անբաժան էր ԱՂՕԹՔԸ:

Եթէ ուսումնասիրենք սուրբ Գիրքը, պիտի տեսնենք, թէ ուր որ պահքի մասին հրաման կը տրուի՝ կը յանձնարարուի միաժամանակ աղօթքը:

ՀԱՅՑ. ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ

ՊԱՏԱՐԱԳԻ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻՆ ՀԱՅՏԱՆՈՒՄԸ

2.- Պատրաստութիւն ընծաներուն

Գ.- ԲՈՒՆ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ կամ ՀԱՒԱՏԱՅԵԱԼՆԵՐՈՒ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆ ԱՄԵՆԵՑՈՒՆ

Դպիւրները ընթացք տալով սարկաւազի թելադրութեամբ սաղմոսեգութեամբ Քրիստոսը կը փառաբանեն, պատարագեալ Քրիստոսը, որ կը բաշծուի հաւատացեալներուն «Օրհնալ է Աստուած»:

Քրիստոս իբրեւ զոհ ընծայուելով մեզի կը բաշխուի, եւ իր սուրբ Արիւնը կը ցօղ մեր վրայ: Ալելուիա: Մօտեցէք Տիրոջ եւ իրմէ լոյս տուէք: Ալելուիա: Ճաշակեցէք եւ տեսէք թէ ի՞նչքան բարի է Տէրը: Ալելուիա...»

Մինչ գոցուած վարագոյրի ետին՝ պատարագիչ քահանան կ'աղօթ ըսելով.-

«Կը դաւանիմ եւ կը հաւատամ, թէ Քրիստոս ես դուն, Աստուծոյ Որդին, որ աշխարհի մեղքը վերցուցիր... Շարունակելի

ԺԸ. ՏԱՐԻ

ԿԻՐԱԿԻ, 2 ՄԱՐՏ 2025

ԹԻԻ 9

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐՈՒ ՊԱՏՈՒՄԾԱՇՆՉԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑՈՒՄՆԵՐ
Ես. 58.1-14: Հո. 13.11-14.25: Մտք. 6.1-21

ՅԻՍՈՒՄ ԶՐԻՍՏՈՍԻ ԱՄԵՏԱՐԱՆԸ

ԸՍՏ ՄԱՏԹԵՆՈՍԻ 6.1-8

Զգո՛յ՛, Աստուծոյ հանդէպ ձեր պարտաւորութիւնները մարդոց ներկայութեան մի՛ կատարէք ցոյցի համար, որովհետեւ այդ պարագային վարձատրութիւն պիտի չստանաք ձեր երկնատը Հօրմէն:

Երբ ողորմութիւն կ'ուզես տալ՝ փող ու թմբուկով մի՛ ըներ, մարդոց ուշադրութիւնը գրաւելու համար, ինչպէս կեղծատրոնները կ'ընեն ժողովարաններու մէջ եւ հրապարակներու վրայ՝ մարդոցմէ գովասանք ընդունելու ակնկալութեամբ: Վստահ եղէ՛ք, միայն այդ է անոնց վարձատրութիւնը: Ընդհակառակը, դուն երբ ողորմութիւն պիտի տաս, ձախ ձեռքդ թող չգիտնայ, թէ ինչ կ'ընէ աջ ձեռքդ: Այսպիսով ողորմութիւնդ գաղտնի ըրած կ'ըլլաս, եւ քու երկնատը Հայրդ որ անտեսանելի է, բայց կը տեսնէ կատարածդ, քեզ պիտի վարձատրէ յայտնապէս:

Նմանապէս, երբ կ'աղօթես՝ կեղծատրոններուն մի՛ նմանիր, որոնք կը սիրեն ժողովարաններու մէջ եւ հրապարակներու անկիւնը աղօթել, որպէսզի մարդիկ իրենց աղօթելը տեսնեն: Վստահ եղէ՛ք, միայն այդ է անոնց վարձատրութիւնը: Այլ երբ պիտի աղօթես, մտի՛ր սենեակդ, գոցէ՛ դուռը եւ աղօթէ՛ քու երկնատը Հօրդ, որ անտեսանելի է եւ Հայրդ, որ կը տեսնէ կատարածդ, քեզի պիտի հատուցէ յայտնապէս: Տակաւին, երբ կ'աղօթես, մի՛ շատախօսեր հեթանոսներուն նման, որոնք կը կարծեն, որ եթէ երկար աղօթեն՝ Աստուած պիտի լսէ զիրենք: Արդ, մի՛ նմանիք անոնց, որովհետեւ ձեր Հայրը գիտէ ինչ որ պէտք է ձեզի, նոյնիսկ երբ տակաւին իրմէ խնդրած չէք:

Ուրեմն այսպէ՛ս աղօթեցէք. «Հայր մեր երկնատը, սրբաբանուի՛ անունդ. թող զայ արքայութիւնդ, թող կատարուի քու կամքդ, ինչպէս որ երկիւնքի մէջ՝ այնպէս ալ երկրի վրայ: Ամենօրեայ մեր հացը այսօր եւս տուր: Ներէ՛ մեր յանցանքները, ինչպէս որ մենք կը ներենք անոնց՝ որոնք մեզի դէմ նոյնպէս յանցանք կը գործեն: Եւ թոյլ մի՛ տար, որ փորձութեան մէջ իյնանք, այլ՝ մեզ չարէն ազատէ: Որովհետեւ քո՛ւկդ եւ միշտ՝ արքայութիւնը, զօրութիւնը եւ փառքը. ամէն»: Եթէ մարդոց ներքէ իրենց յանցանքները, ձեր երկնատը Հայրն ալ պիտի ներէ ձեզի: Իսկ եթէ մարդոց չներէք իրենց յանցանքները, ձեր երկնատը Հայրն ալ պիտի չներէ ձեր յանցանքները:

ՍՈՒՐԲԵՐ ԵՒ ՏՕՆԵՐ

ԲՈՒՆ ԲԱՐԵԿԵՆՂԱՆ

Բարեկենդան կը նշանակէ բարի կենդանութիւն, խրախճանք, ճոխ եւ առատ ուտելիքներով վայելելու օր:

Գլխաւոր շաբաթապահերու նախորդ Շաբաթ օրը կը կոչուի բարեկենդան եւ այդ առիթով կը թոյլատրուի աւելի ճոխ ուտել: Եկեղեցական օրացոյցի մէջ յաճախ կը հանդիպինք բարեկենդանի յիշատակութեան, որովհետեւ կարելի էր պահքերը ունին իրենց բարեկենդանը:

Բայց բարեկենդաններուն մէջ յատկանշական է Մեծ Պահքի նախընթաց Կիրակի օրը, որ կը կոչուի **ԲՈՒՆ ԲԱՐԵԿԵՆՂԱՆ**:

Բուն Բարեկենդանի օրը կը պատրաստեն ճոխ սեղան, կը կատարեն դիմակաւոր խաղեր, խրախճանքներ եւ այլն:

Վանքերու մէջ նոյնիսկ Բուն Բարեկենդանի օրը որոշ ազատութիւն կը տրուէր եւ այդ օրը ժամանակին կը կոչուէր **ԱԲԵՂԱԹՈՂ**:

Բուն Բարեկենդանի նախորդ օրը՝ Շաբաթ երեկոյեան ժամերգութեան ընթացքին, եկեղեցոյ խորանի վարագոյրը կը գոցուի, եւ նոյն օրը կը սկսի արդէն ապաշխարութեան շրջանը: Հոգեւոր արարողութիւնները կը մեղմանան, Ս. Պատարագը կը մատուցուի վարագուրուած խորանին ետեւը: Այսպիսով կը սկսի քառասնօրեայ ապաշխարութիւնը եկեղեցոյ մէջ:

Եկեղեցոյ անուանակոչութեան եւ կամ կարելի էր սուրբերու տօներու առիթով երբ կը մատուցուի հանդիսաւոր Սուրբ Պատարագ, վարագոյրը կը բացուի եւ տեղի կ'ունենայ բաց պատարագ:

Բուն Բարեկենդանի շաբաթանները կը պատմեն, թէ ինչպէ՞ս ստեղծուեցաւ մարդը եւ ապրեցաւ դրախտի փափկութեան մէջ: Այնտեղ դրախտի մէջ մարդը «ցնծայր զուարճացեալ անտխրական խնդութեամբ», որովհետեւ միշտ կը տեսնէր Աստուծոյ: Բուն Բարեկենդանի շաբաթաններու առանցքը «Դրախտի փափկութիւնը», «Դրախտի զուարճութիւնը» եւ նախատիպ մարդու՝ Ադամի երջանիկ վիճակը կը կազմէ: Զրիստոսը կը յիշատակուի որպէս երկրորդ Ադամ, որ իր միջոցով մարդոց արժանի դարձուց «Դրախտի փափկութեան»:

Բուն Բարեկենդանի շաբաթանները նոյն օրը զուարճացնող մարդոց կը յիշեցնեն նաեւ Դրախտի հոգեւոր երջանկութիւնը եւ ուրախութիւնը:

ՔԱՌԱՍՆՕՐԵԱՅ ՊԱՅԵՅՈՂՈՒԹԵԱՆ ԿԻՐԱԿԻՆԵՐՈՒ ԱՆՈՒՆՆԵՐԸ

- Բուն բարեկենդանի Կիրակի
- Արտաքսման Կիրակի
- Անարակի Կիրակի
- Տնտեսի Կիրակի
- Դատաւորի Կիրակի
- Գալստեան Կիրակի
- Ծաղկազարդի Կիրակի
- Ս. Յարութիւն

Հ ՈԳԵՒՈՐ ՊԱՏ ԳԱՄ

ՋԵՍԱՐԻՏ ԱՍՏՈՒԱԾՊԱՇՆԵՐ

Ըլլանք երրորդ, խոստացեալ երկիրը չմտած՝ անոնք նոր ուխտ պէտք էր կնքէին Աստուծոյ հետ: Չորրորդ, պէտք էր միաստուածութեան հաւատքը դրոշմուէր իրենց սրտին մէջ, քանի տակաւին նոր դուրս եկած էին բազմաստուածապաշտ Եգիպտոսէն՝ երթալու համար ուրիշ բազմաստուածապաշտ երկիր մը՝ Քանաան:

ՄԵՐ ՍՈՐՎԵԼ ԻՔ

Հ ՈԳԵՒՈՐ ԴԱՍԸ

Յստակ է մեր սորվելիք հոգեւոր դասը: Մկրտութեամբ մեր ստացած Աստուծոյ Հոգին՝ կամաւոր մեղքով կորսնցուցինք եւ գերի տարուեցանք Եգիպտոս: Իսկ գիտակից ապաշխարութեամբ, Քրիստոսով ազատագրուելէ ետք Եգիպտոսէն, այլ խօսքով՝ մեղքի կապանքէն, պէտք է նորոգենք հնազանդութեան եւ հաւատարմութեան մեր ուխտը, եւ ապրինք ճշմարիտ աստուածապաշտութեան կեանք մը: Ճիշդ է, որ մենք բազմաստուածապաշտ չենք, բայց կրնայ ըլլալ դրամապաշտ ենք, աթոռապաշտ ենք, փառապաշտ ենք: Ասոնք ալ կռապաշտութիւն են:

ԱՌԱՎՆԵՐ

Խրատ առէք եւ ոչ թէ արծաթ, գիտութիւն՝ քան թէ ընտիր ոսկի: Իմաստութիւնը աւելի կ'արժէ քան գոհարեղենները եւ ոչ մէկ թանկարժէք քան կրնայ հաւասարիլ անոր:

Առակ 8

ԵԹԷ ԿԱՄ ԵՐԲ Կ'ՈՒԶԵՍ...

ԵՐԲ ԱՍՏՈՒԾՈՅ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՓՆՏՈՒՄ ԿԱՐԴԱ՝ Սաղմոս 5 *****

Ո՛վ ՏԷՐ, լսէ ինչ որ կ'ըսեմ, նկատի՛ առ հեծեծանքներս: Մտի՛կ ըրէ աղօթքս, ո՛վ իմ Թագաւորս եւ Աստուածս, կ'աղաչեմ քեզի: Ո՛վ ՏԷՐ, առտու կանուխէն լսէ՛ կանչս եւ սպասեմ պատասխանիդ:

Դուն անօրէնութիւն չես սիրեր, ո՛վ Աստուած: Դուն չես կրնար չարիքին հետ հաշտուիլ, հպարտները չես հանդուրժեր, եւ կ'ատես անօրէնութիւն գործողները, սուտ խօսողները կորուստի կը մատնես, արիւնահեղ ու նենգաւոր մարդէն կը զգուիս, ով ՏԷՐ: Բայց ես քու անչափ սիրոյդ ապափնած՝ քու Տունդ պիտի մտնեմ, երկիւղածութեամբ դէպի սուրբ տաճարդ պիտի դառնամ ու երկրպագեմ:

ՏԷՐ, արդարութեամբդ առաջնորդէ զիս, քու ճամբադ հարթէ՛ իմ դիմացս, որպէսզի դառնամուտ թշնամիներս տեսնեն, որովհետեւ անոնց բերանը ստութեամբ լի է, եւ անոնց սիրտը՝ չարութեամբ լեցուն: Բացուած գերեզման է կոկորդն անոնց եւ նենգութեան գործիք դարձեր են լեզուներն անոնց:

Ո՛վ Աստուած, անոնց յանցանքին պատիժը տուր, իրենց խորհուրդները թող կործանեն զիրենք, որովհետեւ քեզի դէմ ըմբոստացան:

**ԱՄԷՆ ՕՐ ԲԱՆԱՆՔ ՄԵՐ
ՍԱՂՄՈՍԱԳԻՐՔԸ ԵՒ ԱՆՈՐ
ՄԷՋԷՆ ՄԵՐ ԱՂՕԹՔԸ ԿԱՏԱՐԵՆՔ
ԱՌ ԱՍՏՈՒԱԾ**